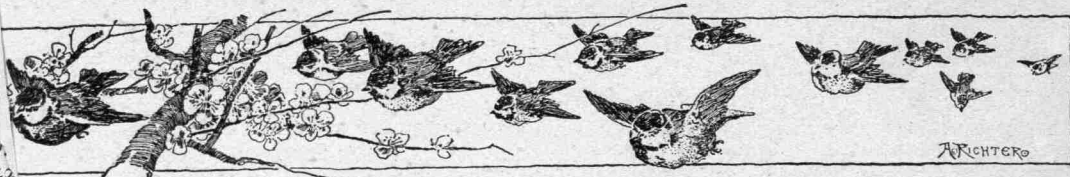

διεθύ-
σαν ἔπ-
ριεχόμεν
πογραφικῇ,
τὴν ἀπεικᾶ
ἀριστος, δὲ
καὶ συντε-
τοῦ κ. Γ.
λογίου

ΕΝ ΑΝΘΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΜΝΗΜΑ ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΜΟΥ

Μὲς τὴν ἐρμιά, ποῦ ὁ Θάνατος
ἔχει στὸ νοῦ μου ἀπλώσῃ,
Λουλουδι γιὰ τὸ μνήμα σου
Δὲ βλέπω νὰ φυτρώσῃ·
Ἀλλ' ἂν τὸ δάκρυ ὡς πότισμα
Ζητάει γιὰ νάβγῃ ἐκεῖνο,
Ποτάμι δάκρυα χύνω,
Καὶ πρόπει νὰ φανῇ.

Στὸ φῶς, ποῦ δὲ σὲ χαίρεται,
Ἄς ἐδῇ, ναί, καὶ ἄς πάρῃ
Μία μόνη ἀπ' ὅσας ἔδειχνες.
Μία μοναχὴ σου χάρῃ·
Θὰ ζήσῃ τότε ἀπειραχτο
Ἀπὸ φευγάτη φήμῃ,
Ὡς ἡ γλυκεῖά σου μνήμῃ
Σὲ χίλια στύθια ζῇ.

Εἶχα τρεῖς χρόνους—μ' ἔφεραν
Νὰ γύρω ἀγάπης μάτι
Ἐν' ἀγγελουδι, ὅπ' ἄραξε
Στὸ μπτρικὸ κρεβάτι,
Καὶ μοῦπαν ὅτι, ἀφίνοντας
Τὰ οὐρανικά του μέρη,
Μοῦχε στὸν κόσμο φέρεῖ
Γλυκίσματα πολλά.

Δὲν ἦταν ψέμα· ὡς νάσουνε
Πάντα στὴν ἴδια κλίνη,
Μία σου πνοὴ δὲν ἔπαυε
Γλυκάδαις νὰ μοῦ δίνη.
Πρώτῃ φορὰ μὲ πίκρανες
Τότε ποῦ σ' εἶδα — ὀμιμένα! —
Μὲ χέρια σταυρωμένα,
Μὲ μάτια σφαλιστά.

Πόσο γενναῖα σὲ προίκισε
— Καλὴ σου μάννα — ἡ φύση!
Κανένας δὲ σὲ γνώρισε
Χωρὶς νὰ σ' ἀγαπήσῃ.
Γροικῶντας ὁποῦ σουῖχαμε
Κερὶ θανάτου ἀνάψῃ,
Πικρὰ νὰ μὴ σὲ κλάψῃ
Δὲν ἔμεινε κανεὶς.

Τὸ σπῖτι ἐβρόντα ὀλόχαρο,
Γελοῦσε κάθε βλέμμα,
Καὶ ἀγόρια, κόραις ἔσερνε
Τῆς ἀρμονίας τὸ ῥέμα·
— ὦ συφορά! — τὰ λούλουδα,
Ποῦ μάτι δὲν ἐμέτρα,
Τὰ ἐζήλειψε μία πέτρα
Στὴν ἡσυχία τῆς γῆς.

Χρόνια πολλὰ μᾶς χώρισαν,
Ἀλλὰ νὰ ζοῦμε ἀντάμα
Ἐνα συχνὸ μᾶς ἔμαθε
Ἀνταλλαμένο γράμμα.
Τοῦ κάκου τώρα ὁ δύστηχος
Μέρα καὶ νύχτα γράφω·
Δὲν ἔχω ἀπὸ τὸν τάφο
Ἀπόκριση ποτέ.

Ἄς μείνουν, ναί, κατάκλειστοι,
Βουβοὶ τοῦ χάρου οἱ λίθοι,
Καί, ὡς πρῶτα μοῦ περὶγράφες
Χώραις, ἀνθρώπους, ἦθη,
ὦ πνεῦμα γλυκομίλητο,
Μὲς ἀπὸ κάποιο ἀστέρι,
Περίγραψε τὰ μέρη
Ποῦ ἀπόχτησαν ἐσέ.

Τὴν ἄγια νύχτα πῶφυγες
Ἡ τυφλωμένη γνώση
Δὲν ἐδυνήθη ὀπίσω σου.
Ψηλὰ νὰ μὲ σηκώσῃ.
Παντοῦ μὲ φροῖκῃ, ἀνάμεσα
Στοῦ πόνου τὰ σκοτάδια,
Θωροῦσα κρούα σημάδια
Θανάτου καὶ φθορᾶς.

Τόσο στερνά, ζητῶντας σε,
Τόσο ἡ καρδιά μου ἐχτύπα,
Ποῦ στὴν ὀρμὴ τοῦ πόθου τῆς
Μετανοιωμένου εἶπα·
Τὸν κόσμο ποῦ σὲ δέχτηκε
Νᾶχε ὁ Θεὸς χαλάσῃ,
Θὰ ἠμπόρειε νὰ τὸν πλάσῃ
Ἡ ἀγάπη μου μὲ μιᾶς.

Στὴ μέσῃ ἀπ' ὅσους ἐκλαψα
 Τότε, ἀκριβέ μου, σ' εἶδα,
 Ὅπου χαιρόσουν, ἔχοντας
 Τὸν οὐρανὸ πατοῖδα.
 Ἀλλὰ τὰ χέρια, ὅπ' ἀνοιξα
 Στὸ στῆθος νὰ σὲ κλείσω,
 Γυρίσαν ἄδεια ὀπίσω,
 Κ' εὐρέθηκα στὴ γῆ.

Σὰν ἓνας ὁποῦ κάθεταί
 Εἰς τοῦ γιалоῦ τὸ φρούδι,
 Ἄσπρο πανὶ προσμένοντας
 Γιὰ ποθητὸ ταξίδι.
 Στὴν ἀκρὴ ἀπὸ τὰ χρόνια μου
 Καθεβασμένους τώρα,
 Θεοῦ ποθάω τὴν ὥρα
 Ποῦ θὰ μὲ φέρῃ ἐκεῖ.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

Ἀθηναϊκὴ ἠχώ

Εἶναι δύσκολον νὰ φαντασθῶσιν οἱ ἐκ τῶν ἀναγνω-
 στῶν μας βέβηλοι, — καθ' ἣν σημασίαν δίδουν εἰς
 τὴν λέξιν οἱ μεμυημένοι ὁμιλοῦντες περὶ ἀμυήτων
 —τὴν ἀπελπιστικὴν πράγματι ἀμυχανίαν, τὴν ὁ-
 ποῖαν δοκιμάζει κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας τοῦ
 ἔτους ὁ χρονογράφος. Ὅσω μεγάλα κεφάλαια πρω-
 τοτυπίας καὶ ἂν διαθέτῃ, ἀδύνατον εἶνε νὰ μὴ προσ-
 κῶψῃ κατὰ τοῦ τετριμμένου, τὸ ὅποιον ἐμποιεῖ πάν-
 τοτε ἐν αἰσθηματικῇ ἀδυναμίᾳ, παραλύον καὶ νοῦν καὶ χεῖρα.
 Ἐξῆρνα κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα—διὰ νὰ πα-
 ραλείψωμεν τὴν 25 Μαρτίου, τῆς ὁποίας ἡ τελετὴ
 καὶ οἱ πατριωτικοὶ λόγοι καὶ αἱ περιγραφαὶ ὁμοιά-
 ζουν μὲ σταγόνας ὕδατος, καὶ μάλιστα ψυχροτάτου, —
 ἐπὶ δεκάδα ἐπισήμων ἡμερῶν κατὰ σειρὰν, ἀξιουσῶν
 περιγραφὴν τιτλοφόρον, τί νέον ἄρα γε καὶ ἀνεμμε-
 τάλ्लευτον εἴμπορεῖ νὰ παρουσιάσῃ πρὸ τοῦ δυστυ-
 χοῦς ἀντιγραφέως; Οἱ ἔχοντες τὴν ὑπομονὴν νὰ
 παρακολουθῶσι τὰς ἐφημερίδας τακτικὰ δὲν εἶνε βέ-
 βαια ἀνάγκη νὰ εἶνε πεπειροισμένοι μὲ τεραστίαν
 μνήμην διὰ νὰ ἐννοήσουν ὅτι τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια
 ἀναγιγνώσκουν ἀπὸ πολλῶν τῶν ἐτῶν, ἀφότου δη-
 λαδὴ ὁ τύπος μας χωρὶς καμμίαν προφανῆ ἀνάγκη-
 ν γενόμενος ἡμερήσιος καὶ τὸ χεῖριστον μεγαλό-
 σχημος, χρειάζεται συχνὰ παραγεμίσματα.

Τὸ κακὸν ἀρχίζει ἀπὸ τὸ Σάββατον τὸ πρὸ τῆς
 Κυριακῆς τῶν Βαθίων μὲ τὸ «ἔρδε Λάζαρε περδὲ»
 καὶ διὰ τοῦ ὕψηλοῦ τροπαρίου τῆς Κασσιαν-
 νῆς, τῆς ὁποίας ἀναμασσῶσι κατ' ἔτος τὴν ἱστο-
 ρίαν, προχωρεῖ μέχρι τῆς Μεγάλῃς Πέμπτης
 μὲ τὴν λειτουργίαν τῆς γενικῆς μεταλήψεως, μὲ
 τὴν ἐσπερινὴν ἀκολουθίαν τῶν Παθῶν ἐν ναοῖς
 «πεπληρωμένοις μέχρις ἀσφυξίας» μὲ περικοπὰς
 τοῦ πρώτου μακροῦ Εὐαγγελίου, τοῦ λεγομένου
 τῆς Διαθήκης. Τὸ σὺνήθες ἐπεισόδιον ἀπόψε
 θὰ εἶνε λιποθυμαὶ γυναικῶν. Ἐξημερόνει ἡ Με-
 γάλῃ Παρασκευὴ ἡ ἡμέρα τοῦ μεγάλου πένθους ἡ

παρ' ἡμῖν ἐορταζομένη ὡς ἡμέρα μεγάλης χαρᾶς.
 Τὸ πρῶτ' καὶ τὸ ἀπόγευμα ἀνὰ τοὺς Ναοὺς· τὸ προ-
 σκύνημα, τὰ ἄνθη, αἱ παιδαγωγοὶ μὲ τὰ χαριέστατα
 μικρά, οἱ ἱεροκήρυκες καὶ ὁ στερεότυπος ἐκείνος
 ἐπίλογος τοῦ Ρενάν, τὸν ὅποιον, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ,
 ἂν ἐνδούν καλὰ, δὲν θὰ εἶχον τὴν ἀσέβειαν ἐπὶ τέ-
 λους νὰ μᾶς τὸν ξεφωνίζουν κάθε χρόνον. Τὸ ἐσπέ-
 ρας ὁ Θορῆνος μὲ τὰς κατανυκτικὰς καὶ ἁρμονικω-
 τὰς ὁ ψαλμοῦδίας τῶν χορῶν, ἡ ἐν ταῖς ὁδοῖς κίνησις
 καὶ αἱ λιτανεαὶ τῶν ἐπιταφίων μὲ τὰ φῶτα, τὰ πυ-
 ροτεχνήματα, τὰς καλὰς συναντήσεις εἰς τὴν Πλα-
 τεῖαν τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ πολὺ Κύριε Ἐλέ-
 ησον ποῦ βέβαια θὰ τὸ βαριέται καὶ ὁ Θεός. Τὸ
 μέγα Σάββατον μόλις εὐρίσκεται ἐλάχιστος χώρος διὰ
 τὸ «Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία» ὁ δ' ἐπίλοιπος
 ἀφιεροῦται εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς πασχαλινῆς ἀγο-
 ρᾶς. Εἶνε μία σελὶς στερεότυπος τῆς εὐτυχῶς μὴ
 συγγραφεύσης εἰςτὶ *Ventre d'Athènes*. Δια-
 κόσμησις ἐορτάσιμος, ὁψώνια πολυποικίλα καὶ πολὺ-
 χρωμα, συναυλία τυρῶν, κίνησις νοικοκυραίων γα-
 στριμάργων, βελασμοὶ προβάτων καταδικῶν, κυκλο-
 φορία καὶ ζήτησις ὀψοκομιστῶν—ἰδοὺ ὅ,τι κινεῖ τὸν
 χρόνογραφικὸν κλάμον. Ἀλλὰ περὶ τὸ μεσονύκτιον
 τὴν προπαρασκευὴν διαδέχεται τὸ ἔργον καὶ τελει-
 ται ἡ πρώτη Ἀνάστασις. Ταῦτ' αὖτοῖς. Αἱ
 ἐπιστημώτῃς εἰς τὴν Μητρόπολιν· παράταξις, μου-
 σική, οἱ Βασιλεῖς καὶ κατὰ τὸ μεγαλόφωνον Χρι-
 στὸς Ἀνέστη, βεγγαλικά, ἐμβατήρια καὶ κανο-
 νοβολισμοί. Μὲ τὰς λαμπάδας ἀναμμένας, ὅσῳ τὰς
 ἀφίνει ὁ ἄνεμος, ὁ περισσότερος κόσμος ἐπιστρέφει,
 ἐν ᾧ εἰς τοὺς Ναοὺς, καὶ πάλιν ὑπερπληθεῖς, ἀρ-
 χεται ἡ λειτουργία. Καθ' ὅδον ἀγοράζονται αἱ ἐφη-
 μερίδες τῆς πρωίας τῶν ὁποίων τοὺς τίτλους ὀρύν-
 ται μετὰ μανίας οἱ ἐφημεριδοπῶλαι, ἀφ' οὗ ἐξαίρε-
 τικῶς τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὅλη ἡ πώλησις μένει πρὸς
 ὠφέλειάν των. Καὶ παρατίθεται τὸ πρῶτον πασχα-
 λινὸν πρόγευμα μὲ τὸν ζωμὸν καὶ τὰ κόκκινα αὐγά.
 Ἀλλὰ πόσοι ἐξ ὧν τάπολαμβάνουν δὲν ἔτρωγον
 πρὸ ἐλπίων ἀκόμη ὥρων μετ' ὀρέξεως ἴσης πρὸς
 τὴν ἀσέβειαν των αὐτὰ ἄσπρα!.. Τὴν ἄλλην ἡμέ-
 ραν, Πάσχα ἱερὸν, Πάσχα πανσεδάσμιον. Ψῆνεται
 μετὰ χαρᾶς ὁ ἀμυδὸς καὶ μεθ' ὅλας τὰς ἀπαγορεύσεις
 ρίπτονται οἱ πυροβολισμοὶ οἱ πρόξενοι τῶν γνωστῶν
 δυστυχημάτων. Χριστὸς Ἀνέστη! — Τὴν ἄλλην
 ἡμέραν... δὲν ἐκδίδονται τέλος πάντων ἐφημε-
 ρίδες!

*

Τίνος ποιητοῦ καὶ ἐκ τίνος ἄρα γε ποιήματος εἶνε
 οἱ κάτωθι στίχοι;

Καθαρώτατον ἥλιον ἐπρομηνοῦσε
 Τῆς αὐγῆς τὸ δροσάτο ὕστερον ἀστέρι,
 Σύννεφο καταχνιὰ δὲν ἀπερνοῦσε
 Τοῦρανοῦ σὲ κανένα ἀπὸ τὰ μέρη.
 Κ' ἀπ' ἐκεῖ κινημένο ἀργοφυσούσε
 Τόσῳ γλυκὰ στὸ πρόσωπο· τὸ ἀέρι,
 Σὰ ν' ἄλεγε μὲς τῆς καρδιᾶς τὰ φύλλα:
 Γλυκεῖα ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος μαυρίλα.

Χριστὸς Ἀνέστη! Νέοι, γέροι καὶ κόρες
 Ὅλοι, μικροὶ μεγάλοι, ἐτοιμασθήτε
 Μέσα στὲς ἐκκλησίαις τὲς θαυνοφόρες
 Μὲ τὸ φῶς τῆς χαρᾶς συμμαζωγῆτε.